

(6/38)

ABRIL 1870

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagor)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 - BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'acte al·liadòfil de demà

—Gracies a Déu, que les places de toros serveixen per a alguna cosa de bò!...

Els tocineros i els hidalgos

D'aquí a pocs dies, la primera expedició de tropes nordamericanes arribarà a França. La bandera de les estrelles serà plantada aviat damunt les trinxeres del front. I darrera la primera expedició, vindran les altres. Per l'any nou, alguns centenars de milers de iainquis oferiran la sang i la vida pel triomf de la bona causa.

Aquells hidalgos espanyols—avui la gran majoria dels hidalgos són germanòfils—que fins fa poc pintaven els Estats Units com un poble plebeu i baixament negociant, que s'enriquia mentre l'Europa s'empobria i es dessangrava, s'haurien de sentir ara avergonyits. L'«oncle Sam» deixa les bosses de dòlars amb què els caricaturistes de Madrid el dibuixaven, i agafa el fusell. Els tocineros es converteixen en soldats.

Tan com els han vilipendiat, i ara resulta que els tocineros són més idealistes i més generosos que els hidalgos. La República nordamericana renuncia per endavant a tota indemnització. Els préstams que fa als aliats són sense interès. Ha anat a la guerra—a la guerra que costa sang i dolors—per altes raons de dignitat, de dret i de justícia.

I mentrestant, els hidalgos persisteixen en la seva abjecta neutralitat, mentre els alemanys els enfonsen els barcos, els maten els homes i els escarneixen la bandera.

Verament, l'història parlarà més bé dels tocineros que dels hidalgos.

EL MÍTING HISTÓRIC

SE podria parodiar la frase famosa: —Què és això? Un míting? —No; és una declaració de guerra.

L'aplec de les esquerres per a insistir en la seva política aliadòfila, té un doble valor de recapitulació i de començament. Al cap de tres anys de guerra se reuneixen les esquerres per a oposar, amb la solemnitat de les grans congregacions populars, tota una doctrina de política internacional sorgida del diàleg frenètic sostingut durant aquests trenta quatre mesos tràgics. Per això en lo que's dirà hi hauran bategs universals, resso territorial de la gran guerra, però també tota la doctrina nacional d'intervenció en el món, nascuda de la reacció contra la germanofília xenòfoba. I amb ella s'iniciarà la reacció contra el temps perdut a la dispersió aliadòfila. El míting de les esquerres té, doncs, la força d'un començament.

Però sospitem que'l míting no tindrà més que un caràcter de rèplica a la germanofília. Aquesta serà la seva ànima i la seva preocupació, oblidant-se que l'aplec és d'esquerres aliadòfiles, sí, però substancialment d'esquerres, és a dir, d'oposició a un règim que és precis substituir pel poder democràtic. Si aquest règim hagués persistit en la política per ell iniciada, les esquerres podrien atenuar les seves escomeses, però l'ha desvirtuada, trencant els pactes que l'unien a les nacions occidentals. I aquest manament a la paraula, aquest regirar-se subrepticament contra les velles amistats, per a admirar i auxiliar a un imperi violent i absolutista, deu constituir per a les esquerres un doble pecat de ruptura amb Europa, i de desig d'accentuar una política nacional de càstics, de lleies excepcionals, de clientele i de dictadures.

Posem-hi una altra acusació, els republicans contra la monarquia, acusació que ha de tenir una eficàcia, sobre tot per a produir una separació absoluta entre dretes i esquerres antidinàstiques. La germanofília és monàrquica; els aliadòfils, republicans. Això se té de cridar i d'accentuar, perquè el partit republicà aconseguirà: a) l'adhesió o la simpatia de moltes forces econòmiques que desitgen una política aliadòfila; b) el contacte, tal volta la solidaritat de forces lliberals dinàstiques que han tornat a trobar per a la seva política europea obstacles tradicionals; c) una homogènia energia entre les distintes varietats esquerranes; d) l'apoi d'Europa.

Els germanòfils, pressentint la forta reorganització de les esquerres, han comensat a acusar-nos de rebre auxili dels aliats per a produir una acció republicana, que pugui fer possible la proclamació de la república. L'or anglès ha tornat a aparèixer. És una maniobra hàbil—se diu. Per a la seva gent sí, però també donà's-hi gust ho serà per a la nostra. Perquè l'apelació a Europa se pot fer republicana. I per ventura aquells varons integerrims que's deien Ruiz Zorrilla i Sal-

merón, no la cercaren la solidaritat europea? Aquests mateixos germanòfils tradicionals no han obtingut auxilis i proteccions dels lligitimistes francesos? No'ls reben, sense decor, dels alemanys?

La república és una idea amb catolicitat, és a dir, amb universalitat. Un republicà de París, la pot desitjar per a Espanya, com per a la seva patria. Un anglès pot estimar—com l'ha estimada amb les armes a la mà—la llibertat espanyola, com la de Bèlgica. ¿No han estat, ademés, marcats per un caràcter internacional tots els moviments revolucionaris? L'ajuda d'Europa seria, doncs, sagrada.

No cal més que practicar l'audàcia clàssica. Nosaltres hem de cridar la victòria dels aliats. Aquesta victòria, entranya la nostra. Perquè, apart el nostre esforç i els errors monàrquics, la constitució republicana d'Europa s'anuncia ja com la nova llei.

PARADOX

Pel bon nom d'Espanya

SI En García Prieto, o el seu home de palla En Burell, no s'hi han posat de través, demà tindrà lloc a Madrid una manifestació francament, virilment aliadòfila. Nosaltres la preferiríem enèrgicament germanòfoba. Si ja no n'hi hagués prou per a sentir odi a la brutal Germania, amb les barbaritats comeses pels exercits del Kaiser per tot arreu on han passat, n'hi hauria de sobres amb l'espectacle repugnant que ofereix la seva actuació hipòcrita i embrutidora dintre casa nostra.

Es indigna lo que's consent a Espanya an els alemanys acullits a la nostra hospitalitat. Abusen de la nostra tolerància dedicant-se a un espionatge criminal que ocasiona, entre altres funestes conseqüències, l'enfonsament dels nostres barcos mercants. Aprofiten la nostra misèria intel·lectual i moral per a corrompre consciències, i a força d'or logren tenir al seu servei, com a esclaus humils, des de la ploma venal d'uns escriptors cíncics, fins als dòcils rems d'uns infelïços pescadors. Fan mofa de la nostra dignitat jogant barroerament amb la nostra innocentona diplomàcia, fent servir de mingo als estúpids requetes i aprofitant la covardia col·lectiva per a fer-nos aparèixer divorciats del món enter, que dignament s'aixeca contra el brutal militarisme prussià, únic culpable, per la seva fanfarroneria, de la guerra que desangra i arruina a Europa.

Hem d'intensificar les campanyes antigermanòfiles per a que, després del triomf dels aliats i de la desfeta dels imperis centrals, poguem invocar a favor d'Espanya, com una atenuant de la conducta seguida pels seus governants, la actitud resolta de tota la opinió democràtica, contraria a la mena de neutralitat que s'han inventat els germanòfils vergonyants per a dissimular la seva col·laboració amb els germanòfils interessadament des-

Els lliberals que estimin de debò la Llibertat; els patriotes que vulguin una Espanya digne d'Europa; els obrers directament interessats en la transformació social, que s'opera en tot el món; tothom qui estimi la dignitat humana, simpatitzarà amb el míting que demà tindrà lloc a Madrid i pendrà part en tots els actes que, tendeixin a demostrar que el poble espanyol està decididament al costat dels aliats i en contra de l'imperialisme brutal que voldria imposar-nos aquesta funesta família Hohenzollern.

JEPH DE JESPU

La república alemanya

Es parla molt, a la premsa estrangera, de les probabilitats que pugui tenir la transformació de l'Imperi alemany en República. S'ha fundat darrerament un partit republicà alemany, dirigit per dos notables escriptors: Roese-mayer i Fernan, autors, respectivament, de les obres, ja famoses, *Jo acuso* i *Precisament perquè sóc alemany*.

Nosaltres creiem molt poc en l'espontània i sincera adhesió dels alemanys a la República. L'actual generació germànica està sadollada de virus kaiserrià. La República és el règim propi dels pobles on és molt viu el sentit de la dignitat individual. I, avui al menys, l'Alemanya no és d'aquests pobles.

Es dirà que la Social-Democràcia alemanya, partit nombrosíssim, és una força republicana. Sí: el socialisme alemany és, teòricament, doctrinalment republicà. Però, en realitat, no es troba malament dins la monarquia. La seva propaganda pràcticament republicana és quasi nul·la. Després de proclamar el principi republicà, la Social-Democràcia s'ha adaptat perfectament al règim imperial. No fa gaires dies que l'orgue central del socialisme alemany, el *Vorwaerts*, publicava un article en el qual, contestant la frase del socialista rus Tcheide «si voleu fer

la pau, enderroqueu primer els Hohenzollern», es feia una vergonyosa defensa de la crapulositat i fins de la lligitimitat de la dinastia prussiana. Per altra banda, tingui's en compte que els fundadors del nou partit republicà alemany es troben tots dos, emigrats, a Suïssa.

Això no vol dir que la República alemanya sigui impossible. Per a aconseguir la pau, l'Alemanya pot trobar-se en el cas de prescindir dels Hohenzollern. Però, en aquest cas, la República no haurà vingut per obra del poble alemany, sinó per una acció exterior.

FULMEN

AVANT!

Passaren ja per sempre—els temps del feudalisme amb llurs castells i forques,—emblemes de la mort; passaren ja per sempre—els temps d'absolutisme amb llurs flames humanes—de maleït record.

Llavors martiritzaven—als enciclopedistes que a la Ciència volien—alçar un monument; mordaces hi havia—pels homes progressistes; cadenes que oprimien—el lliure pensament.

Presons per tot trobava—qui redimir volia de tanta malestruga—al poble esclavitzat; regnava el despotisme—i ningú s'atrevia alçar una senyera—amb clams de llibertat.

Passaren ja per sempre;—inútil és l'empenta que per tornar ençà—avui s'està donant, puix multituds humanes—amb veu forta i potent a totes hores criden:—Avant i sempre avant!

I avant! repeteix l'eco—que traspassa muntanyes com ocellot que busca—perdues llibertats; i avant! avant! contesten—per coves i cabanyes; i avant! avant! responen—per villes i ciutats.

Si el geni de la guerra—amb lluita fratricida avui son cap aixeca—mostrant-se fort i altiu, fa ja els darrers esforços,—com llum esmortuïda, que, així que va a extingir-se,—per un instant reviu.

Perxó veiem que els pobles—que tenen energia i volen que s'acabin—els destructors estols, formant nova creuada—combatent nit i dia perquè d'aquella furia—no en quedi ni la pols.

Passaren ja per sempre;—la tirania és morta; el Sol de la Justícia—el món va il·luminant, i multituds humanes—amb veu potent i forta a totes hores criden:—Avant i sempre avant!

J. ARNAU I CORBELLA

El romance de Ballesteros

Al sortir de casa, tropiezo en la calle con una chusma que me cierra el paso. Forman esa chusma un centenar de bobalicones, que miran boquiabiertos a una mujer que ladra de hambre y a un hombre que pega puñetazos a una guitarra. Como es imposible avanzar, me paro y escucho. Y enseguida oigo que la que grita dice: «Honra de todo Aragón». ¿Honra de todo Aragón? ¿Qué es esto? Abro un palmo los ojos, y observo que los artistas callejeros se desahogan a la puerta de una mancebia, y que tienen por auditorio a toda la gente perdida del barrio. Una chiquilla grefuda me ofrece un papel: «una perra gorda nada más; amos, no sea usted roñoso.» Doy la perra y recibo el papel. Y ¿qué veo? unos versos, un romance y el retrato de Ballesteros. Hospiciano pajolero, huésped eterno de portal de mancebia—exclamo indignado—¿tú eres la honra de Aragón? Pues me hago pipí en Aragón y en su honra.

«La muerte de Florentino Ballesteros», se titulan los dos romances—dos nada menos vienen en la hoja—que acabo de comprar. El uno es de Aniano Morera, y el otro de Salvador Mendiola, dos poetas como dos Sagradas Familias. Se conocí que Aniano Morera se empeñó en encontrar un hombre más bruto que él, y después de largas pesquisas, dió con Salvador Mendiola, aventajado tímido que escribe el verbo haber sin hache, que dice «preciento», en vez de presente, etcétera.

Literariamente considerados, los dos romances son igualmente chirles. Los dos revelan la misma imbecilidad, la misma inconsciencia idiota. «Día de fatal destino—fué el veintiocho de Abril» empieza Aniano. Y luego sigue: «Cocinero se llamaba—El astado criminal—Que al pobre Ballesteros—dió una muerte tan fatal». Se llamaba «Cocinero» y le tiene usted lástima? No

hay de qué. Morir a manos de un «Cocinero», aunque sólo lo sea de nombre, en estos tiempos de carestía y de hambre, es tener una suerte loca. Suerte que le envidiarán muchos de sus admiradores y hasta yo. Los que no son envidiables, son sus últimos momentos. «Rodeado de su esposa—El suegro y el cuñado—Se encuentra agonizante—El diestro infortunado» continúa otra estrofa. La mujer, el suegro y el cuñado. ¡Atiza, qué tres morlacos! De sus cornadas murió sin duda Florentino, y no de la del Benjumea. Del buey de Benjumea, que decía la prensa. Si «Cocinero» era un buey, ya me dirán ustedes lo que es un toro moño!

Después viene lo de ídolo de Aragón, honra de Aragón y demás ridículas patochadas. Pero ¿qué mucho que Morera y Mendiola enhilen semejantes despropósitos, si son los mismos que soltó la prensa de toda España al caer en el coso el gladiador? ¿Qué mucho, que a estos romancistas les parezca el torerito incluso un gran hombre, si se le tributaron honores y se le hicieron funerales de tal? La prensa llenó sus páginas con la biografía y el retrato del fenómeno. Medio Madrid desfiló por delante de la fonda que expiró. Royo Villanova veló el cadáver. Paraíso presidió el entierro. Mariano de Cavia y Darío Pérez, hicieron la necrología. La infanta Isabel, mandó el pésame a la señora del diestro. La «Peña Ballesteros» pagó el traslado de los restos a Zaragoza. En Zaragoza, más de diez mil personas siguieron su ataud. El Ayuntamiento y la Diputación lo acompañaron al cementerio. En la presidencia del duelo figuraba un coronel, y creo que un canónigo en representación del Arzobispo y de la Virgen del Pilar. Los alemanes del Camerón, refugiados en Zaragoza, le dedicaron una corona. Y, finalmente, el Centro Aragonés de aquí ha celebrado un festival, una mezcla de pilarada y torerada, para recaudar dinero para sus huérfanos.

¡Florido Florentino! Así da gusto morir-se. Eso no es un tránsito, es una apoteosis. Los ciegos te cantan. Las monjas del Hospicio te lloran. ¡Ah! Las buenas madres te querían como si te hubieran parido. Todas estaban enamoradas del triunfador que daba dinero, que era hermoso como un Cristo adolescente, como un joven dios.

No eres tú ciertamente el que das asco, torerillo. El que da náuseas es ese Aragón oficial, ese Aragón canalla que se postra ante tí. La Diputación de opereta. Ese Ayuntamiento de guíñol. Esas autoridades farsantes, esa Zaragoza tramposa, que todavía no ha pagado el embalsamamiento del cadáver de Costa. Ese pueblo de alma sorda, de corazón prostituido, de voluntad paralítica. Esa tierra que nos avergüenza y que nos hace maldecir, cada día diez veces, la hora en que en ella nacimos.

Los que dan asco son tus admiradores. Cuando eras niño, no te quiso nadie, te abandonaron en el torno de la Inclusa. Cuando empezastes a ganar dinero, te salía un padre debajo de cada mata de col. Todos te querían por hijo para vivir a tus costillas. Esta es la idea indecente que de la familia tenemos aquí. Nos damos prisa a tener hijos para que nos mantengan.

Admiradores del lidiador muerto, chusma fermentada ¿un torero ha caído? ¡Mal rayo los parta a todos! Al pudridero con esa carroña, con ese muerto y con sus acompañantes, más muertos que él. ¡Ah! No fueron enterrados nuestros presos y nuestras libertades con tanta solemnidad. Yo os escupo en la lana, yo os escupo en los cuernos, borregos. Así os cogiera un Benjumea, como a vuestro ídolo, y os campaneara aparatadamente y os arrojará a los altos cielos o a los bajos infiernos. Llorad, mujerzuelas. Llorad por el torerillo ambiciosuelo, por el jovenzано gandul y cobarde para la labor, por el hospicianito que se crecía ante los toros y se achicaba ante el trabajo. Llorad, hipócritas. Derramad lágrimas de cocodrilo en la falda de esa viuda, en la cara de esos niños huérfanos. Pues qué ¿no sois vosotros los que los habéis dejado sin marido y sin padre? ¿No sois vosotros los que habéis matado a Florentino con vuestras palmadas, con vuestras exigencias, con vuestra sed de emoción, de sangre y de hule? ¿No sois vosotros los que atronáis cada domingo las plazas y os que-

dáis roncos gritando ferocidades? ¿Qué importa un muerto? Vamos por otro. Más caballos, más hombres, más carne a la fiera.

ANGEL SAMBLANCAT

Afirmació

CONVÉ moltíssim que davant la procacitat cada dia més descaradament incontinguda de les dretes espanyoles, cridaneres i germanòfiles, les esquerres facin ben clara, ben neta i ben precisa afirmació de la seva fe. Es convenientíssim, és d'una utilitat indiscutible per a la vigorització de les nostres idealitats, per a la difusió del nostre pensament, fer aquesta manifestació de vida.

Mes, deixant de banda les consideracions que puguin referir-se a lo que a la pròpia vida de les esquerres espanyoles respecta, apartant la nostra consideració un moment del problema interior de la política, no volguent fixar-nos en la qüestió permanent de la vitalitat necessària i vigorosa de les esquerres—problema que no és d'aquest lloc—sentirem que l'absència d'aquesta afirmació s'imposa primerament i amb més senyalada poixança per a evitar que Espanya sigui una trista excepció en el concert de les nacions llatines que en l'hora impietosa dels grans dolors han aixecat son cap i han ofert son cor a la causa gloriosa de la Llibertat.

Si Catalunya ha fet ja ben explícita i declaradament aquesta afirmació d'esquerra, que, en certa manera, lliura de responsabilitat les pàgines de la seva historia en lo que an aquests moments fa referencia, és precis, és, a nostre entendre, necessari que les esquerres espanyoles, unides—al menys una vegada, per a aquesta alta finalitat—en una mateixa idealitat, en una sola palpitació, declarin davant del món la seva fe al·liadòfila, no per al·liadòfila solament, sinó perquè, per a ésser-ho, és la fe en la justícia, en l'humanitat, en la llibertat dels pobles.

Sols aleshores podran les esquerres veure arribar el pervindre amb capacitat serena i suficient per a incorporar-se a les noves corrents que han de regir el món; sols aleshores

seràn considerades com l'única força apte per a assimilar-se l'esperit que governa el món, essent una excepció en el trist desgavell d'Espanya.

No poden consentir les esquerres que la cridaneria dels estults ofegui la seva veu serena i conscient; no poden de cap manera tolerar que l'estupidesa dels inconscients sigui l'única veu que aixequi Espanya en els moments aquests en que es debat el pervindre del món.

Hi ha no solament el dret sinó el deure imperatiu de fer serenament, però amb tota la braó necessària, aquesta manifestació de vida, aquesta declaració de fe.

Al menys, aixís, les esquerres hauràn respost a la seva significació, a les seves tradicions i en aquest dia lluminós i magnífic de les grans reivindicacions tindran un lloc de honor al costat d'aquells que han defensat en l'hora dolorosa la llibertat.

Per aquestes raons que responen totes elles a la vera i forta essencialitat que manté vives i necessàries les esquerres, ens adherim espiritualment, amb tota l'amplitud del criteri més ampli al míting esquerrà que se anuncia a Madrid com a concreció i síntesi i solemne manifestació del veritable pensament lliberal espanyol.

MARCEL

Sonata XXXIII

MIREU que en són de criminals aquests jesuïtes! No ho heu llegit? Ara a la sopa boba que reparteixen a la porta dels convents hi tiren polvos de matar rates. No

ens estranyaria que fossin ells els que infectaren les agües de Moncada. Criminals! Més que criminals!

Els pobres trinxeraires arriben allí afamats, uns s'estiren a pendre el sol, els altres juguen a les xapes. Tenen gana, però esperen fer-se-la passar i això els tranquil·litza, no els remordeix la consciència; com que no els fien, no deuen; ah! desgraciats, no sabeu lo que us espera.

S'obre el cancell i surt un jesuïta amb cara d'òliva i ulleres negres, arrocega una caldera amb la mà dreta i en l'esquerra hi porta un cacó. Deixa la caldera a terra i diu:

—En nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Som-hi!

La pobricalla l'envolta, ell omple plats i plats, aquell dia el ranxo és més bò, tots volen repetir, la caldera s'escura. El crim està consumat.

Quan els desgraciats tornen cap a casa, muntats en el cavall de sant Francesc, per a fer la digestió, un diu:

—Ai, què tinc! Ai, què tinc!

I s'apreta el ventre amb les mans; després dóna un tom i cau.

Aquests primers crits es converteixen aviat en un aldarull, la carretera que porta a Madrid des de Chamartin sembla un passeig per a folla o damnats. Només es veu que gent que salta, que s'arronça, que alça una cama, que s'apreta el ventre, que caga sense miraments, que gita, que es mocega les mans i que a l'últim cau a terra, fent uns extremituts... Només se senten que crits, dient:—Ai, què tinc! Aigua! Em cremo! Ai! Ui! Se'm mengen els budells! Aigua! Me cago en... Lladres! Assassins! Hienes!

I un i altre van caient a un costat i altre del camí, mentre els fills del de Loyola se ho miren, tremolosos de joia, des de dalt d'una torratxa.

Què us sembla, eh? Criminals, més que criminals! Assassins, més que assassins!

Però, en fi, no fem més broma, que de la incuria dels jesuïtes de Chamartin de la Rosa ja n'ha resultat un mort i altres estan a punt de deixar-hi la pell. No és cosa de broma: dos cènt i pico d'enmetzinats. Jo, això de les sopes aquestes i lo del ranxo dels quarters no ho deixaria fer. No crec que cap pobre digne se'n aprofiti. Però si ho fan, que ho facin amb condícia, encara que els que s'ho hagin de menjar siguin trinxeraires, encara que s'ho hagin de menjar goços, valdria la pena de netejar les calderes de coure, que tots sabem lo que és el verdet i que on hi ha condícia no hi ha verdet.

Això en els quarters no és fàcil que passi, perquè com que donen el si en queda i abans s'ho han menjat ells, ja hi posen cura; però en els convents, on tot és pels pobres i els pares mengen pa i aigua, és necessari advertir-los; devegades resant, resant es distreuen i passa lo que passa. Santa Teresa s'hauria enfadat molt amb això de Chamartin.

Que anaren a l'homenatge del jove Marqués?

No?

Jo tampoc. Que s'ho faci don Nadal. Heu vist? A Madrid ja han romput les hostilitats. Gran batalla a la porta de l'Ateneu. Ara va bé. Bevem-hi.

MORITZ XXX

Genit i figura

— Jo sempre... tan neutral!

QUATRE DE FRESQUES

Sigui que llegeix bons llibres, sigui que l'edat l'empeny, lo cert és que don Lacandro poc-a-poc va posant seny.

De sa boca ja no surten els discursos inflamats que en altres temps aixecaven tan horribles tempestats.

Avui, quan l'home enraona, més que un Marat baladré, sembla un pulit acadèmic d'aquells que parlen tan bé.

I tant ha anat escorrent-se en sa dolça evolució, que del seu antic programa fins n'ha tret el *Maura no*.

Caudillo admirable, apunta-t'ho!... Si no tens cap entrebanc, acabaràs els teus dies sent governador del Banc.

— Jesús!... Quines pretensions!...
¿A cinquanta la sardina?
¿Que és un peix que's porta l'oli?
— No, que's porta la bencina.
— Com?

— Es clar!... ¿Veü que és pescat en el troç de mar salada on els senyors submarins n'hi deixen tanta escampada?...

De Rússia, si val a dir-ho amb tota sinceritat, no se sab si segueix núvol o si ja s'ha serenat.

«Marcela o Cuál de los tres»

—Tant i tant insisteixen, que a l'últim no tindrè més remei que decidir-me.

Les noves que d'allí arriben s'han de garbellà amb molt ull; un cop triades, es posen quatre dies en remull;

Després es treuen, s'escorren, es deixen assecar al vent... i s'arxivem, sense creure'n res, res absolutament!

—Vostè, que vé de Madrid i sé que tot ho ha seguit i ha vist el pa que allí es dona, ¿què fa En Burell?

—Enraona!... —Quan el blat comprat no vé i ja no'ns queda papè sinó per molt poca estona, ¿què fa En Burell?

—Enraona!... —En fi, quan tantes qüestions surgen per tots cantons i l'Espanya es desmorona, ¿què fa En Burell?

—Enraona!... —

La rata diu:—Juraria que per aquí hi corre el gat.

El gat pensa:—Aquesta rata, em sembla que m'ha olorat.

La rata:—¿Com podré fer-ho per abandonà el forat?

El gat:—¿Com li clavo l'ungla, sense que sigui notat?

La rata:—¿Deuré aquí estar-me per tota una eternitat?

El gat:—Si a la fi s'arrisca, ja pot dir que ha fet salat.

La rata:—Veim, provem-ho, caminant amb suavitat.—

(Qui son aquets personatges, no cal pas dir-ho, ¿veritat? La rata, En Garcia Prieto; En Romanones, el gat.)

C. GUMÀ

Catalunya, regna una immensa joia, puix creuen que arribarà molt prompte l'hora en que seràn degudament indemnitzats pels seus sacrificis, escoltant els discursos de l'Estapé, que en dona vint a acabar a trenta al mateix Mir i Miró.

Ja es diu amb molta insistència que an En Pou de Barros el nomenaràn governador d'Horta; an En Barangó-Solís, quefe del quosc de Canaletes, que passarà a mans del Consell permanent, puix no en va és una de les majors rendes de la terra; an En Costa-Deu inspector general dels music-halls de Catalunya; an En Romea, guitarrista d'honor de la Mancomunitat, amb obligació d'acompanyar els discursos d'En Puig i Cadafalch, an En Miró, revister taurófil de l'Institut d'Estudis Catalans; an En Batlle, almirall de l'esquadra (moços de...); an En Garcia, l'Aizcorbe i En Noguer i Comet, inspectors de la Comissió Permanent que entén en l'assumpte de la patata primerenca; an En Saenz de Barés, sacristà amb doble sou de de la capella de sant Jordi; an En Durán i Tortajada, majordom de la Mancomunitat, amb la condició de que no bufi tant les paperines de caramel·los, com fa el senyor Utrillo; an En Duch i Salvat, inspector general del set-i-miç a Catalunya; an En Jesús Ulled, dipositar de les insígnies sub-reials del President; an En Salvat Alberich i an En Peña, membres de la Comissió executiva del mapa zoològic i fauna de la terra catalana i an En Carreras, de Castelltersol, proveïdor de botifarres de la Mancomunitat.

Diuen que, entre tots, cobraràn per sous i dietes, 60 mil·lions de pessetes setmanals. Ara sí que es casaràn tots els solters de la colla.

TENU

Periodistes de pervindre

LA Mancomunitat de Catalunya s'ha reunit novament en assemblea extraordinària per a poguer portar a terme projectes d'una altíssima transcendència. Entre els chicos de la premsa, que fan informació al Palau de la Generalitat de

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 18 AL 24 DE MAIG DE 1917

Per terra

Al front occidental, forts atacs dels anglesos al sector d'Arras i dels francesos als sectors de l'Aisne i Champagne, alternats amb violents contra-atacs alemanys. Els anglesos s'han apo-

derat d'un troç de la segona ratlla de trinxeres en la famosa línia Hindenburg, i els francesos han pres importants posicions en el macís de Marouvillers i a l'altiplanície de Califòrnia, fent en conjunt uns 2,000 presoners.

Als fronts rus i romanès, hi ha hagut alguna activitat de l'artilleria.

Al front italià, una forta ofensiva italiana a l'Isonzo ha permès als soldats de Cadorna la ocupació de posicions molt importants i la captura d'uns 7,000 presoners i de nombrós material de guerra. Els austro-hongaresos han volgut deturar l'ofensiva amb potents contra-atacs, fent uns 3,000 presoners italians. La diferència entre el nombre de presoners fets per una i altra banda és un detall que indica quins són els que han obtingut l'afortunat.

Al front de Macedònia, els aliats han realitzat alguns atacs parcials, però, en conjunt, la activitat de la lluita ha disminuït, en relació a les setmanes anteriors.

Per mar

Una esquadreta de torpeders francesos ha trobat al Canal de la Manxa una esquadreta de torpeders alemanys. La primera va atacar i la segona va fogir.

Al canal d'Otranto els navilis aliats perseguiren una esquadra lleugera austriaca, que se hagué de refugiar a Cattaro. El torpeder francès Boutefeu topà amb una mina, enfonsant-se.

Per l'aire

Amb motiu de l'ofensiva italiana de l'Isonzo, hi ha hagut gran activitat aèria en aquell front. Els dirigibles italians han realitzat notables proeses, havent tornat indemnes a les seves bases.

A la porta del Ateneu hi hagué bofetades, crits, visques... controvèrsia. Dintre, fóra, a tot arreu se discutí amb ardiment la guerra i les seves relacions amb Espanya.

Això succeïa al Ateneu. Al Ateneu... de Madrid.

En Mer i Güell ha dat una conferència al Ateneu Enciclopèdic i en ella ha dit: La Beneficència municipal deu ésser laica. Del tot conforme: laica, molt laica... i molt làctea, que tampoc estaria de més.

Molts telegrams de felicitació porta rebuts En Prat de la Riba amb motiu de sa reelecció a la Presidència de, ...etc.

L'altre dia fins ne va rebre un del senyor Sota.

Ara no més falta que'l felicitin el cavall i ...el rei.

Per a acabar de sentir-se plè de satisfacció.

«El Gremi dels forners, per a festejar al seu sant Patró, ha acordat celebrar grans festes religioses.»

Ve't-aquí una notícia que no fa fred ni calor als llegidors.

Els llegidors preferirien una notícia redactada en aquests altres termes:

«El Gremi dels forners, per a festejar al seu sant Patró, ha acordat abaixar el pa en cinc cèntims.»

El Dia Gráfico aparegué l'altre dia amb tota la primera plana plena de fotografies del «Patricio»

¡Quina barra!

No se sab on poden haver anat a parar les despulles de Quevedo.

¡Veiam si ni les cendres dels grans homes sabrem guardar!

Ja tenia raó, ja, En Bretón: Muérete y verás...

Aquest pobre senyor Burell és una calamitat. Vegi's lo que ha dit aquest flamant ministre de Governació: «Jo no puc enviar la guardia civil als mítings perquè se'm criticaria, però si se'm demana, anirà.» ¿Se pot demanar una pintoresca inèrcia més gran? ¿Se pot trobar, ni buscant-lo amb un llum, un home més desquiciat? Vaja, vaja, que's desii!

Demà passat, segon dia de Pasqua, la més característica de les jornades democràtiques per a fer xerinxola a la muntanya, els carcondes celebraran la pomposa Romeria del ram, al Tibidabo.

La senyora Tomasa i el senyor Esteve tindran una nova ocasió de anar a esbargir-se.

I l'any vinent, per allà a Sant Medí, naixeràn moltes criatures.

Tot sia per la patria, per la «Puntual» i per l'amor de Déu.

Dilluns de Pasqua els Il·ligaires se'n van en corporació a Poblet.

A matar el bè? preguntareu.

A presentar un album amb 150 mil firmes als prohoms del regionalisme.

De modo que no's tracta de un bè sinó de 150 mil.

L'Agulló és un murri!

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

24 redolins dibuixats pen En Ramón Casas

Preu: 10 cèntims

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

ARGUMENT

Preu: 15 cèntims

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

NOVELA

per Santiago Rusiñol

EDICIÓ POPULAR

Preu: Una pesseta

EN PREMSA

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE

COMEDIA DRAMÀTICA

Obra commemorativa del

CORPUS DE SANG

ELS SEGADORS DE POLONIA

EPISSODI PATRIÒTIC

Preu

DOS rals

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8